

2010 VE 2011 RİZE HEYELAN OLAYLARININ GENEL DEĞERLENDİRMESİ

**H. Gürhan İlgen, M. Kemal Tüfekçi,
Ayhan Işık, Oktay Gökçe, Ahmet Demir**

*T.C. Başbakanlık, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, İyileştirme Dairesi Başkanlığı
Mustafa Kemal Mah. Dumlupınar Bulvarı No: 274 P.K.:06800 Çankaya, Ankara
(gurhan.ilgen@afad.gov.tr)*

ÖZ

Bu çalışmada; Rize ilinde 26.08.2010 ve 24.09.2011 tarihlerinde meydana gelen su baskını ve heyelan olaylarının genel bir teknik değerlendirilmesi ve afet yönetimi kapsamında yapılan çalışmalar sunulmaktadır. Rize ili Gündoğdu beldesinde 26.08.2010 tarihinde ve yaklaşık bir yıl sonra Rize merkezde 24.09.2011 tarihinde etkili olan sağanak yağışlar neticesinde su baskınları ve heyelanlar oluşmuş, afet olayları can ve büyük maddi kayıplara yol açmışlardır. Günlük yaşamı olumsuz etkileyen afet olayları Kızılay, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) gibi kurumları harekete geçirmiş ve önce müdahale daha sonra da iyileştirme çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Yapılan çalışmalar şu şekilde özetlenebilir: AFAD koordinasyonunda, Başkanlık teknik personelleri ve Rize ili ve civar illerdeki teknik personel - arama kurtarma ekiplerinin bölgeye intikali; arama kurtarma faaliyetlerine başlanması ve diğer müdahale çalışmaları; acil yardım ödeneklerinin gönderilmesi; hasar tespit ve afet (jeolojik) etüt çalışmalarının yapılarak, raporların hazırlanması, onaylanması; onaylanan raporlardaki yerleşim birimlerine ait "Afete Maruz Bölge" Bakanlar Kurulu kararının alınması; hak sahipliği ve yeni yerleşim yerlerinin tespiti; ve konut yapım sürecinin başlatılması - konutların teslimi.

Bir yıl ara ile meydana gelen su baskını ve heyelan olaylarının ana neden bölgenin iklim özellikleri ve bitki örtüsü, jeolojik ve jeomorfolojik yapısıdır. Antropojenik etkiler ise tetikleyici nedenlerdir (Yerel yönetimlerce belde ve belediyelerin yerleşime uygunluk durumunu ortaya konacak raporlar hazırlanmaması, kontrolsüz kazılar, dere yataklarının üstünün kapatılması vb.) Söz konusu afet olayları sonrasında yapılan iyileştirme çalışmaları neticesinde ise hem afet risklerini azaltma çalışmalarına katkıda bulunacak yeni yaşam çevreleri oluşturulmuş hem de afetzedelerin yaşam standartları yükseltilmiştir.

Anahtar Kelimeler: AFAD, afet yönetimi, heyelan, Rize.

GENERAL EVALUATION OF 2010 AND 2011 RIZE LANDSLIDE EVENTS

**H. Gürhan İlgen, M. Kemal Tüfekçi,
Ayhan Işık, Oktay Gökçe, Ahmet Demir**

¹ Prime Ministry, Presidency of Disaster &

Emergency Management, Recovery Department

Mustafa Kemal Mah. Dumlupınar Bulvarı No: 274 P.K.:06800 Çankaya, Ankara, Turkey

(gurhan.ilgen@afad.gov.tr)

ABSTRACT

A general technical evaluation and disaster management activities are presented in this study that takes the subject of flood and landslide events occurred in Rize city at 26.08.2010 and 24.09.2011. Because of heavy rains, floods and landslide events occurred at Gundogdu town of Rize City in which 26.08.2010 and one year later these events repeated in 24.09.2011 at the Rize City Centre. These two disasters caused big amount of casualties and economic losses. Disaster events that negatively affected the daily life mobilized Turkish Red Crescent, Disaster and Emergency Management Presidency (DEMP) etc. and firstly respond activities and secondly recovery works were performed.

The studies can be summarized as follows: Coordination of mobilization of technical staff by DEMP, performing the search and rescue activities and other respond and relief studies, releasing the emergency aid budgets, damage assessments, preparation of geological investigation reports, approval of the reports, "Disaster Prone Area" decision by Council of Ministers; beneficial assessment and selection of the new settlement areas and beginning of construction period, finally process-delivery of housing.

Main reasons of the disaster events are the geological, geomorphological and climatic characteristics of the region and vegetation type of the region. Additionally, anthropogenic effects triggered these events (local governments did not lead to prepare the land use reports for settlements, municipalities, uncontrolled excavations, covering the top of the stream beds etc.) Recovery activities performed after these disasters helped to create new settlement areas for disaster victims and raised life standards of disaster victims as well as it assisted to disaster reduction stage.

Keywords: DEMP, disaster management, landslide, Rize.